

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีแนวทางและรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. เกณฑ์การแปลผล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ จำนวนประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหม่ ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิในการเลือกตั้งจำนวน 5,807 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหม่, 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหม่ ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิในการเลือกตั้ง จำนวน 5,807 คน โดยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรคำนวณตารางสำเร็จของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) โดยให้มีความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 ได้ตัวอย่าง 375 คน โดยการใช้สูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย  $n$  = ขนาดตัวอย่าง (Simple size)

$N$  = จำนวนประชากรที่ศึกษา (population)

$c$  = Error ที่ยอมให้เกิด (%) โดยการศึกษาครั้งนี้กำหนดที่  $\pm 5\%$

แทนค่า

$$n = \frac{5,807}{1 + 5,807(0.05)^2}$$

$$= \frac{5,807}{1 + 14.5175}$$

$$374.22$$

ดังนั้น จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การกำหนดสัดส่วนจำนวนตัวอย่างตามพื้นที่การปกครอง แยกตามหมู่บ้านตามตาราง จากนั้นดำเนินการแจกแบบสอบถามโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ ตามสะดวก (accidental sampling) จนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ

ตารางที่ 1 จำนวนประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหม่ซึ่งมีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีสิทธิในการเลือกตั้งจำนวน 5,807 คน

| พื้นที่ปกครอง | จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง | จำนวนตัวอย่าง |
|---------------|--------------------------|---------------|
| หมู่ที่ 1     | 766                      | 49            |
| หมู่ที่ 2     | 1,155                    | 75            |
| หมู่ที่ 3     | 1,139                    | 74            |
| หมู่ที่ 4     | 666                      | 42            |
| หมู่ที่ 5     | 799                      | 51            |
| หมู่ที่ 6     | 1,282                    | 83            |
| รวม           | 5,807                    | 374           |

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในทาง การเมืองของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แบบสอบถาม ดังกล่าวเป็นคำถามให้เลือกตอบ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกแบบประเมินค่า 4 ระดับ (rating scale)

ประกอบด้วย ทุกครั้ง เกือบทุกครั้ง บางครั้ง และ ไม่ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนการมีส่วนร่วมไว้ 4 ระดับ ดังนี้

- 4 คะแนน หมายถึง ทุกครั้ง
- 3 คะแนน หมายถึง เกือบทุกครั้ง
- 2 คะแนน หมายถึง บางครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง ไม่เคย

### การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหม่ อ.สามพราน จ.นครปฐม และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขและเพิ่มเติมแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเพิ่มเติมตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่
  - 3.1 อาจารย์จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
  - 3.2 อาจารย์ธนพงษ์ ทองประพาพ ตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 7 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
  - 3.3 คุณศิริลักษณ์ นักเจริญ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (try out) กับพนักงานราชการของส่วนยานพาหนะ และเครื่องจักรทั่วไป กรมทางหลวง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าความเที่ยงตรงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (reliability) แบบ Conbach's Alpha

ได้ค่าความเที่ยงตรงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.92 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงได้ต่อไป

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจครั้งนี้ใช้เวลาในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน 2552 รวมระยะเวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 60 วัน

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 375 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ 375 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบข้อมูล (editing) โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. การลงรหัส (coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องแล้วมาลงรหัสตามที่กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า
3. การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลทางสังคมศาสตร์

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างใช้สถิติพรรณนาโดยการแจกแจงความถี่ (frequencies) ค่าร้อยละ (percentage) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไป
2. ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t - test และ One - Way ANOVA โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

## เกณฑ์การแปลผล

สำหรับเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหา ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์เมื่อได้คะแนนจากการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ ผู้ศึกษาได้กำหนดค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คะแนนในแต่ละระดับได้จากการคำนวณแบบอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{สูตรการหาอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4 - 1}{4} \\ &= 0.75\end{aligned}$$

เมื่อได้ค่าอันตรภาคชั้นแล้ว จึงนำมาแบ่งกลุ่มค่าคะแนนระดับการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

|             |         |               |                       |
|-------------|---------|---------------|-----------------------|
| 1.00 - 1.75 | หมายถึง | การมีส่วนร่วม | อยู่ในระดับน้อยที่สุด |
| 1.76 - 2.50 | หมายถึง | การมีส่วนร่วม | อยู่ในระดับน้อย       |
| 2.51 - 3.25 | หมายถึง | การมีส่วนร่วม | อยู่ในระดับมาก        |
| 3.26 - 4.00 | หมายถึง | การมีส่วนร่วม | อยู่ในระดับมากที่สุด  |